

Біологія

Uczeń z Ukrainy na lekcji biologii i przyrody w szkole podstawowej

**Uwaga: linki do materiałów przywołanych
w prezentacji znajdują się z zakładce: praca
z Uczniami z Ukrainy na stronie tematycznej**

<https://www.cen.gda.pl/serwisy-tematyczne/praca-z-uczniami-z-ukrainy,a,483>

Biologia i przyroda

Klasy 1-3	Klasa 4	Klasa 5	Klasy 6-8	Klasa 9
 NAUCZANIE ZINTEGROWANE	PRZYRODA	BIOLOGIA	BIOLOGIA	KOLEJNY ETAP EDUKACYJNY
 NAUCZANIE ZINTEGROWANE		PRZYRODOZNAWSTWO	BIOLOGIA	BIOLOGIA

Biologia JAKO PRZEDMIOT pojawia się dopiero w klasie 6! Układ treści i kolejność realizacji treści jest dość podobny (botanika, zoologia, człowiek...)

Dla uproszczenia – przesunięcie nauczania biologii o 1 rok

System oceniania w Ukrainie – dwunastopunktowy

1-3 niedostateczny

4-6 dostateczny

7-9 dobry

10-12 bardzo dobry

Cenna publikacja

UKRAIŃSCY UCZNIOWIE I UCZENNICE W NASZEJ KLASIE – PORADNIK PRZEDMIOTOWY – BIOLOGIA

Porównanie podstaw programowych z biologii w Polsce i Ukrainie,
zestawienie tematów oraz szereg porad

Autorzy: Joanna Lilpop, Joanna Stocka i Jan Goldstein

Kilka słów o języku

- ✓ język polski potoczny a język przedmiotowy i specjalistyczny
- ✓ przedmiotowy słowniczek polsko-ukraiński
- ✓ słownictwo biologiczne i przyrodnicze

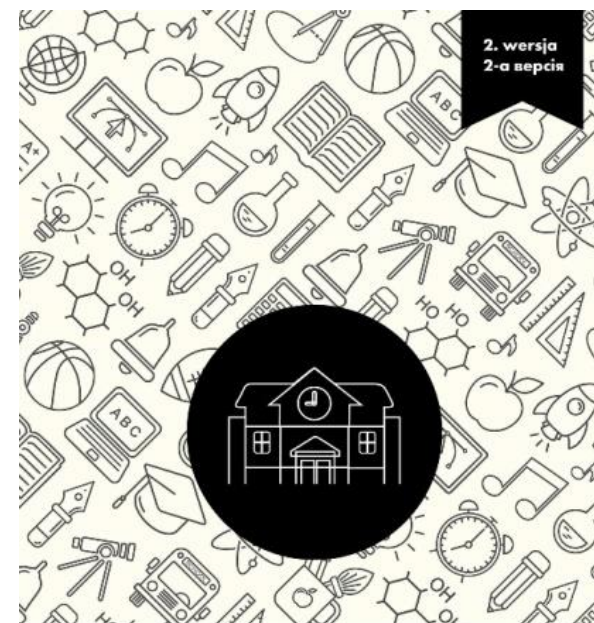
Uwaga na pułapki językowe!

≠

las = лис [lis]

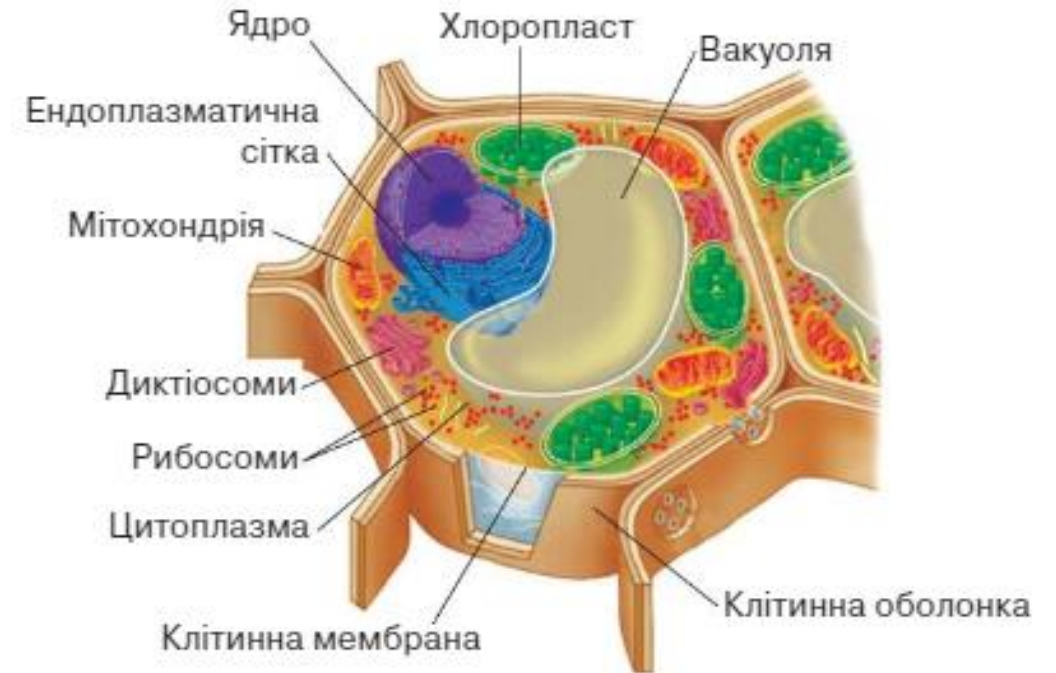

Razem w szkole
Разом у школі

Razem w szkole

Podręczniki ukraińskie z przyrodoznawstwa i biologii w formie elektronicznej

Nazewnictwo i słownictwo biologiczne

Na podstawie: Біологія (Костіков) 6
<https://pidruchnyk.com.ua/531-bologya-kostkov-6-klas.html>

Na podstawie:: Біологія (Костіков) 6
<https://pidruchnyk.com.ua/531-bologya-kostkov-6-klas.html>

Przykładowe zalecenia

Zastosowanie znajdują zalecenia ogólne dla uczniów z doświadczeniem emigracji

Przykładowe zalecenia:

- ✓ unikanie środków artystycznego wyrazu, wyliczeń, epitetów, unikanie słów wieloznacznych
- ✓ stosowanie **języka** instrukcji w komunikacji z uczniem cudzoziemcem (krótkie, powtarzające się polecenia, np. ułóż, narysuj)

Przykładowe zalecenia

- ✓ unikanie środków artystycznego wyrazu, wyliczeń, epitetów, słów wieloznacznych
- ✓ stosowanie **języka** instrukcji w komunikacji z uczniem cudzoziemcem (krótkie, powtarzające się polecenia, np. ułóż, narysuj)
- ✓ włączanie ucznia cudzoziemca w pracę zespołową i **dostosowywanie instrukcji** do jego **językowych** umiejętności
- ✓ **dostosowanie** prac domowych do możliwości **językowych** ucznia cudzoziemca
- ✓ umożliwienie korzystania podczas lekcji ze słownika dwujęzycznego / tłumacza w telefonie komórkowym

Przykładowe zalecenia c.d.

- ✓ stopniowanie trudności zadaniowych w taki sposób, **aby uczeń mógł odnieść sukces**
- ✓ częste odwoływanie się do sytuacji z **życia codziennego i do konkretów**

Przykładowe zalecenia c.d.

- ✓ stopniowanie trudności zadaniowych w taki sposób, **aby uczeń mógł odnieść sukces**
- ✓ częste odwoływanie się do sytuacji z **życia codziennego i do konkretów**
- ✓ **obróbka językowa materiałów dla ucznia** (zdania pojedyncze lub współrzędnie złożone)
- ✓ unikanie rzadkich i trudnych spójników, unikanie zaimków, powtarzanie podmiotów zdań
- ✓ pogrubianie lub zaznaczanie kolorem **słów kluczowych**, unikanie zdań z imiesłowami

....

Ostrzeżenie

„Nie przeciążajmy się samodzielnym przygotowaniem indywidualnych kart pracy po ukraińsku do każdej lekcji. To fantastyczny gest, ale zmęczony nauczyciel przekaze mniej swojej pasji i energii uczniom. A pasji i otwartości potrzebują najbardziej.”

Joanna Lilpop, Joanna Stocka, Jan Goldstein, *Ukraińscy uczniowie i uczennice w naszej klasie – poradnik przedmiotowy – biologia*

Sojusznicy nauczyciela przyrody i biologii w pracy z uczniem z

instrukcje rysunkowe
i schematy

metoda projektu

ukraińskie podręczniki
z biologii
i przyrodoznawstwa

zadania manualne
i praca w terenie

orientacja
w podobieństwach
i różnicach w edukacji
przyrodniczej
i biologicznej UA vs PL

uniwersalność nauk
przyrodniczych

translatory

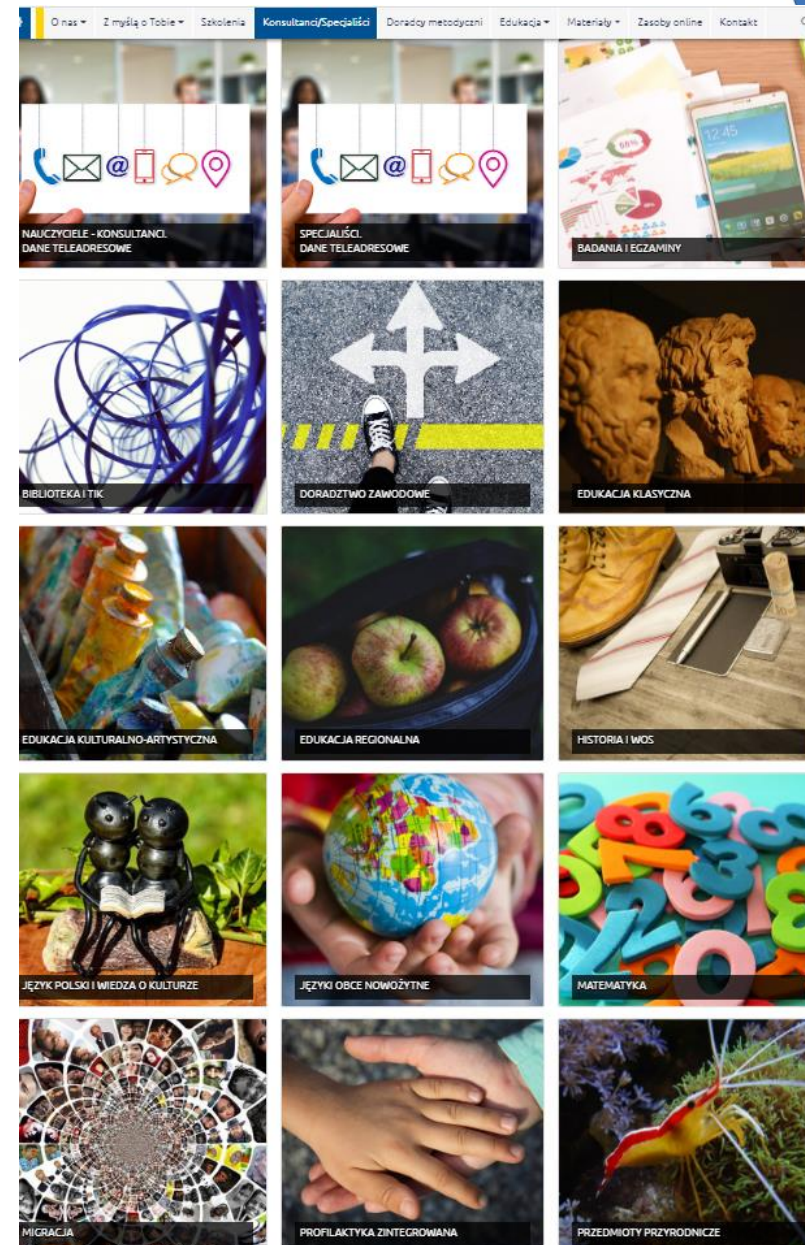
Gdzie szukać informacji?

www.cen.gda.pl Solidarni z Ukrainą

strona tematyczna – przedmioty przyrodnicze

<https://www.cen.gda.pl/serwisy-tematyczne/praca-z-uczniami-z-ukrainy,a,483>

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Wyodrębniony zbiór linków dla nauczycieli biologii i przyrody – strona tematyczna CEN

 podręczniki szkolne z przyrodoznawstwa i do biologii do pobrania

 podstawy programowe z przyrodoznawstwa i z biologii

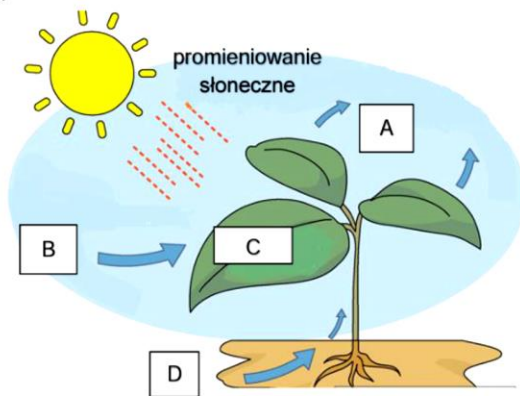
Wyodrębniony zbiór linków dla nauczycieli biologii i przyrody – strona tematyczna CEN

zestawy zadań z biologii (SP i gimnazjum) po ukraińsku – CKE

np. zadanie nr 4 z *Informatora o egzaminie ósmoklasisty*

Zadanie 4. (0–1)

Na schemacie zilustrowano proces fotosyntezy. Literami A–D oznaczono substraty i produkty tego procesu.

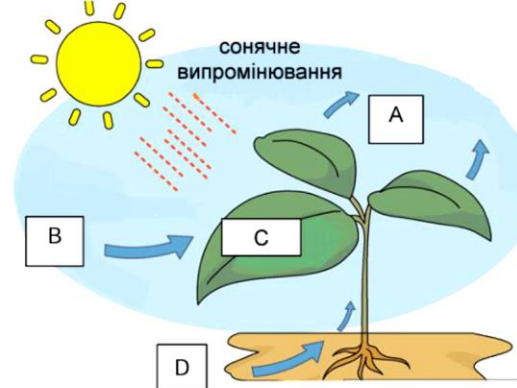
Na podstawie: socratic.org/questions/what-material-do-plants-make-during-photosynthesis

Uzupełnij tabelę. Wpisz w wyznaczone miejsca oznaczenia literowe tych substancji, które są substratami fotosyntezy, i podaj ich nazwy.

	Oznaczenie literowe	Nazwa substancji
Substraty fotosyntezy		

Завдання 4. (0–1)

Діаграма ілюструє процес фотосинтезу. Субстрати та продукти цього процесу були позначені літерами А–D.

На основі: socratic.org/questions/what-material-do-plants-make-during-photosynthesis

Заповни таблицю. У визначені місця введи літери, якими позначені ті речовини, які є субстратами фотосинтезу, та вкажи їх назви.

	Літера	Назва речовини
Субстрати фотосинтезу		

Inspiracja na zakończenie: zaproszenie do krainy owadów niebiesko-żółtych

Kózkowiec z czarnego bzu
Desmocerus palliatus (trójzący)

Quer0zen, CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via
Wikimedia Commons

Igor Siedlecki, ***Piękno owadów niebiesko-żółtych***

Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, materiał dostępny w serwisie YouTube

Link dostępny na stronie tematycznej – przedmioty przyrodnicze

Viburnum opulus L.
Rodzina: piżmaczkowate

Viburnum opulus L.
Rodzina: piżmaczkowate

Kalina koralowa

■ Dziękuję za uwagę
magdalena.urbas@cen.gda.pl

